

Eilžės Releivis

(pirma „Naujasis Releivis“).

236280 / 24316

„Eilžės Releivis“, kas Pėtinyčiai išdūdams lahtuja
ant Vertainio Meto 50 Pen.

Aptelawimai vra nū bilo tolio Posto priimani, arba
ir pacoj Drukotijoj

J. Reylanderio bey Sunaus
Eilžėje, Auksjoje Ulyce, 67 (Hohe Str. 67).

Apstalinai,

i Drukotijo Eilžė Releivio funkciami lahtuja po 10 Pen.,

Pristulymai 15 Pen.,

uz kožnį īmulseis Raftais išpaustą Eilę.

Gromatos dėl Eilžė Releivio paties išražomos tampa
nusustos i Eilžę, Fabrikstrasse 13, parterre.

Nro. 1.

Eilžėje, 7. Januariju.

1857.

Ant 1. Nedeldienės po trijū Karaliū.

Ewang. Luk. 2, 41—52.

Jėzaus Gimdytojei ējo kas Metq i Jeruzalę ant Welykū Szentės. Ir jam dwylka Metū senam pastojus ējo jūdu i Jeruzalę, pagal Pajunkimą Szentės. Ir kaip tos Dienos pasibaige ir jūdu wēl sugryzo, pasiliuko Waikelius Jėzus Jeruzalėje. Ir jo Gimdytojei tai nežinojo, bet mislyjo, ji tarp Draugū eisanti ir ējo Dienos Kelą ir jėskojo jo tarp Gencijū ir Pažystamū. Ir ji neradę jūdu wēl sugryzo i Jeruzalę, jo jėskodamu. Ir nusidawe po triju Dienu, tay rado jūdu ji Bažnycijoje be sedint Widuryj Mokytojū, kad jū klausēs ir jus klausē. Ir wisi, kurie ji girdėjo, stebėjos iž jo Išminties ir jo Aitsakymū. Ir ji pamate, stebėjosi; ir jo Motyna tare jam: Mans Sunau, kam Tu mumdiwim tai padarei? Sztay, Tawo Tēwas ir až ūkaidzey Tawes jėskojowa. Ir jis tare jiemdwiem: Kasgi yra, kad manės jėskojota? ar ne žinota, kad až turiu buti tame, kas mano Tēwo yra? Bet jūdu neišmane tā Žodi, kuri jis jems sake. Ir jis nuėjo su jeis ir atėjo i Miestą Nazaret ir buvo jiemdwiem pačius. O jo Motyna palaike wisius tus Žodžius sawo Szirdyje. Ir Jėzus tarpo Išmintyje, Augime bey Malonėje prie Diewo ir Žmoniū.

Tai buvo labay stropus ir prociaunus Jėskojimas, kaip Jėzaus žemiskieji Gimdytojei, Jozepas bey Maria, sawo 12 Metū senojo Kudikio jėskojo. Czielq Dienos Kelionę ējo jūdu prie sawo Pažystamujū aplinkuy, o potam ir dar dwi pilni Dieni Jeruzalės Mieste, kursai tūkst. Szentės Čeze su Daugybe Smetimujū papildytas buvo. Ale niekur Jėzus nebubo randamas, nev Pakelyj, nev ant Ulyciū. Tas Jėskojimas iodel nūprosnas pasiliuko, kadangi jie ji netikro Wieto jėskojo. Teip dar ir kendien iulimajei Dužei eina, kuri sawo Ižganystojaus ižsilgusi ji wisiur jėsko, o jis tikt nedūda susiraisti. Ne Swieta Trufkmoj, bet Tykume jis te yra randamas. Kur

žemiskasis Trusawimas atstu pasiliesta, kur amžinasis Diewo Pakajus ponawoj, eže wienat te yra Kristus randamas. Kas tikt wiernay jo jėsko, tas ji galiausey ir su randa kaip Jozepas bey Maria sawo Sunu Bažnycijoj kad atrado. Tikt Jėskojime nereikia apsistoti ir Kristu tikro Wieto jėskoti.

Kaip Maria tūkart sawo wienatijį Sunu Bažnycijoj surado, ji iž to nusistebėjo, kad tas jaunasis Waikelius jau tarp garbingujių žilgalwių Mokytojū sedėjo, kuriu Kalbaijis klausēs ir ant kuriu Klausymū jis ižmintingiausius Aitsliepinus dawe. Če nebuvo koks paprastas Pasirodymas, bet Diewo tikras Sunus Bažnycziōs Widuje sedėjo. Tai buvo iž wisiu jo Žodžiu nūmanoma. Ney wiens Žmoniū Kudikis niera tokiu Budu kalbėjes, kaip 12 Metus senasis Jėzus. Sawo žemiskiesiems Kawotojimis sake jis, kad jisai tame t'esas randamas, kas jo dangiškojo Tēwo yra. Tai buvo pirmasis Liudymas, kuri Kristus apie sawo diewiškaij Utigimimą dawe. Jau anksty jėskojo jis sawo Tēwo Namus ir norėjo jam arty buti ir jo Walę pilnawoti. Kas geray ant to Waikeliu tūkst. padaboojo, turėjo suprasti, kad jis diewiškis Butybės buvo. Niekados nebuvo ižtokio jauno Kudikio Burnos tokii didi Ižmintis girdima kaip ſi ſyki; nes ir senieji auksčiai mokytieji Klebonai Bažnycijoj apie Auksčių tōs Išminties nusidwyti turėjo. Maria negalejo tū dyvnuju Žodžiu užmirkti, kuriu jōs Sunus buvo kalbėjes, teip giley tie jōs Szirdyje pasilioko. Te suntenka Wiehpats ir musu mielajei Krikščionystei, kad Kristaus Žodzei Versmē wisiōs Išminties pastotu, jei tūsius geray apkirydyant ir Dužioje palaišant. O kad Swiets Krikščionui Tikėjimą i musu Ižganysto nor gaižinti, tay testow wēl pilname Aizkume ansai Abrozas musu Aitšminime, kaip musu Ewangelia ji mumis rodo, jeib niekados neprivalytumbim abejoti, kad ney jokiamet kitame Ižganymas ir ney joks kito Wardas mums niera dūtas, kuriame mes galime ižganytingais pastoti, kaip tikt pažlowintasis Wardas musu Jėzaus Kristaus kuriam Garbę t'esi ant wisiados.

Kas paslūtiname Čeze Swiete nūsidawe.

Ib Wolietijos.

Berlyne, 24. Dec. Pries Bieg. 8½. Wafare parejo kendien i Palocziu prie Ciecoraus bey Ciecorėnės karališkiesi Princės bey karališkoses Princeses ant Priemimo Kalėdu Dowant, kaip jie pirma sawo pacj Namams bey saws Palydėtojems Kaledė Medi uždegg buvo. Nytoj laikys karališkojo Dvaro Kunigs, Drs. Kögeliš, Valkuno-Swētlycioj karališkojo Palocziaus Diewą Szlužimą wisiā karališkajei Familyjei.

— Per felius Laifračzius ta Pušalba, bus woliškasis Balnierištės Wieteninks Petersburkio Mieste nūsautas tapęs, dar wisi toliaus yra platinama. Tam priekstaraudamas pargabena Laifračtis „Nordd. Allg. Btg.“ sekantijj iž gerobs atviròs Wersmēs imtq Pranešimq: Tuleropi Laifračzei paslūtinose Dienose iq powisam iž Oro sugraibštataje Žing praneše, kad Petersburhyj esantijis woliškasis Balnierištės Wieteninks tēnay nūsautas esq. Laifračtis „Freis. Btg.“ wadinamais ižt dar Brogds ēmēs, hitq Žing su wiskois baugieb Išpušimais per ypatini Laifla išplatint. Mes kiteip negalime, kaip prie hito Dalyko iq sawo Dumq dėley atviraz pargabenamų Žinių ištarti, kad bene Priprovū bey Prafas, toles drasej pramanytas Žines apdz.

— Jojimo-Butas Gardū-Uzariu Regj. uel. Potzdame, heip Wieto rustaus ir prociau nauz Darbo, buvo Seredōs Wafare Apstivalgymo-Wieta gražios Szwenick. Komandiers Gardū-Uzariu Regimento, Obersts Princas Wilius, sawo Regimento Kaledas ižtaišes buvo. Jojimo-Bute stovėjo penki ilgi Stalai, kognai Szvadrunai wiens ir kožnas su didžiu žibanciu Kaledu Medžiu apstatytis. Aplinkuž stovėjo Balnieri. Kais Princas, palydėtas nu wisi Regimenteru i Wida istojo, trubžio Regimenteru pitereti wienq dwasiškq Giesmę. Stojos Princas i Ruimonds Widuri, rawo: „Still gestanden!“ ir sake Žodžius: „Mes kendien Kaleda“. Wafarq ūvencziamo. Virgelis ūvenq sawo Namūse. Jus, kurie tū Garbę tū Karalaus Sermęgq nesioti, Jus tai negal arba kiteip sakant, Jus ji didesnioj Jojoj, butent Jus ū ū Regimente ūvencis dangu Jus nu sawo Namiskiu tay mes Jums už tai Aitħa!

Koñjas prie sawo Pleclaus majq Dowanq ras. Ißfirodylite tokio Pasirupinimo ir se-fancziamie Mete wertingi; mes per dwasif-je Giesme aufstesnojo Pono apie mumis vissus minéjome, dabat ir to norime pamis-eti, kuriam mes wisi ejonay fluzjame, ir q senprufisfaj Szaußmäq pafetli, prie furio ejona Szirdis aufsteciaus ißstela, prie furio Szambéjimo muſa Neprietelei wiſucęs dre-čeo: „Wiespats Ciecorus ir Karalus, muſa oisumaloninguiausyis Karo-Ponas, jis t'esi għoq's aufstħax!“ Uzancziamjam Nylawimui prifiglaude Muzile fu Sapiellawimu pruſiſ-koſes Nac̄ional-Hymnēs „Heil dir im Sieger-franz.“ Kaip pastiaus Skambéjimas nuti-les buvo, giedojo Trompeteri fu pilnais Valais „Tyka Naktis, huenta Naktis!“ La-me Tarpe Wyrai prie sawo Stalq ħejo. Koñq Esfadrunk tokli Stalq turējo, ant furio ko-čnas Uzars Dowaneq rado, furz jis saw buvo weliex. Ir Walgio Dalyk cze buvo padetū; priegtam koñoj Wieto wiens Abro-čas karaliſkoſes Familyjids, o tuleropose is ujji ir patiès Prince Abrozas guléj, kursai viſas tas Dowanaas buvo dawęs parapinti. Princas fu Oficjralis ir prie daug Stalq pri-čies tas Dowanaas apjalwalge. Muzike wiens Marq didžiojo Precioſus prie to spieliamo. Galiausej Princas nu Wyra fu taits Jodzeis ißſiſtre: „Laba Nakti, Uzari!“

— Jey kas ant Priftartinimo didžio ep-veiſko Karo be Abejusimo nurodo, tay yra i Priftatshymo Drugħ, lursai wiſas Ep-ħoħs Izmonia Gimines pertina. Dēnemar-čis padaugħina sawo Waifsq ir padrutina Pestungg Kopenhagen, Belgija padrutina prie ħpes Maas guenċeſes Pestungas, Hollantiadaugħina sawo Karo-Szepijs, Schweizerijs ġewi iſtais ant Aſſignymo, fad jidha ipa-ġie lai neċċi jidu jidher Karaujančiuja Pusess instanċijsi ġemexx nedħtu iżżeidżiama; Nu-mienja bey Serbijsa sawo Waifsq padidina, dabar ir Ezwēdai bey Norwēgerei sawo Waifsq bey Marynq padidinti pradeda. Pe-tersburķiſiſis Laiſtrahis „Novoje Wiemja“ au priez Ezwēdus grumsti pradeda — tai ra Ĝenku, kolio Dumo Ezwēdu Priftai-čmai Petersburķi permanenti yra. Tas jaſlanistiſiſis Laiſtrahis ant to nurodo, fad Maskolija Ezwēda wienatiſe „fausoje Kain-huk“ (t. e. ne per Jures aſſirkot) esanti; ojnas Nepritelengumas ale Ezwēda bey orwēgeriſ ſuwiencyajei Karalystei prie-ga-ru galhs pastott.

— 27. Dec. Karaliſkame Dware Ezwē-če wiſur regimas Dzjaugħmas mato-wo; Wiespats Ciecorus priez Draug-ħarijs karaliſkojo Dwaro, hycex priez awo Namiskijs Szirdi aigħiwinanti Weilin-jumq iſħrode. Waſar Ciecorus Koncertq Operiū Bute aplaňe ir potam il-gejn Ğeſeq fu Feldmarħal Ġromu Molliu Eustrothjimq aikse. — Karaluniſiſis Pors i Bornstedt aſidawęs buvo, jeib tēnay sawo Dwaro moniems Kaledas iſtaħħix.

— Per Čeitungas era lekonibis Iß-ħi-ħor Molliu, furi hiſsa Pons pim-nid Dieni prie cieceriſlojo Staio budaw isħarek. Kaip iħkart ta-kurids ir-Fürstbischows iſ Prago buvo, pasibaige ir-Penit nnekk, tiegħi sal-ħalli, tay-saless Grond Molliu se-aplins jiſtawentiem ġendrollejms beż-żgħams apie Karo priez Maskolija bey ġenjjaq pasifikant: „Jus galie ant to fad teip ilgħaq, kol muſu Ciecorus lyws buz, Wolietija nu Karo ap-ħiſs. —“ „Kreut-Čeitunga“ da-ħo ent Paliegħi ġewo.

Molliu — ißstare, fad wirħu stowenħxis Paminjimas Pramanyħas esqas.

— Prie Pawadinimo dabarnyksjciojo mo-likojo Konzelio Petersburķi, Pono v. Möhl, pas ciecoriſkay-japanegħiſħajji Dwaro i Miestq Tokio yra pasekojama, fad Susiderējimai del to Dalyk jau per ilgħaq Ğeſeq wedami buw, furie dabat użbaigti tape. Pons v. Möhl pastos Oberceremonienmistru, Giupone v. Möhl, għim. Grovēne Grōben beq buru soſi Pale-čiaus Giuxxone Ciecorēn Augusto, pastos japanegħiſka Oberhofmistrēne. Szale didžioses Garbex, kuri fitame Pawadinime gul, rodos ir-Alga to naujojo Urđininko labay dide pastoſenti, u nes Oberceremonienmistras tēnay 50 000 Franci Ulgħo, o tħalli ir-Oberhofmistrēne gauna, Kontrakte esanti ant ilgħa Metu Skaitliaus padarha.

— Apie wieng prieġadinq Torpedu-Laiwu Relejnej is Wilhelmshaven fittepo pranheħma tampa: Dabar du italiēniſtu Tor-pedu Laiwu siccion iħbego, kuri du nu Szie-pxi Budawojsimo Fabrikas Pono Schichau Elbingojs italiēniſkajei Niegierungai pabuda-wu tape. Tudu Laiwu teip austriniose, kaip ir-Flauriniose Jurēs labay staqqi Szurmajq iħtriw turējo, teip fad ant juu pagal Iß-ħararim dēniſtu stipriżi Loftu, Užlilaity-ħiex wos pafelawas buwo. Daugħiaus po, nekaip aufħt Wandens bēgħdam, tie mažejji Szepukai nepafalomay nu Bangu aplinku mēllojja buwo. Ant juu esantnej Wyrai dlej didžiojo Darbo powiſam uvali nisini buwo. Po sora 60 Adħnu ilgħo kordi, jis għalliex siccion parfigaw. Oficjrali beq daug-ħel Wyra tur suputius Sanarius ir-hu dabar nu Lieforit gydomi, o patħs Laiwu tur karaliſkoj Szepijs Budawojsimo Wieto, is naujo pertaſom kuti.

— Neħenej wiens prancuzijs Leimons, Wardu Le Tellier, Mieste Karlshuhe kaip Szpijons suuim taq-żepp. Dabar jis jau weli yra paleiħas, fadangi Paċċejkojmas ant Galo parwestas tape. Prie 10 Oficjro tape feli Pestungu ɉ-Prisai atrasti, mu kurid neċċin, kaip jie i jo Rankas parējo. Ant Il-ħażijs tēnay ale wiċċa Peterijske wieng ɉ-Prisaj rado, pagal furi Karui pasidaran Waifso-Emu-dinimas tur nufidu. Ar eż-żekk Newi-nybe nu Wolieczijs Pusess yra nufidawu, dar ikihi negalejò buti iħrejxi. —

— Ħaż-żo. Vortingi Garniżunos bus se-fancziamie Ğeſeq imanġtinah padidinamok. — 28. Dec. Buwusyħis Oberhof-Mar-hals Grows Pückleris, fu Ciecoru podrau-gey wiename Mete għiex, isto ħmentam Kaleda Wakare i sawo 90 ta' Amžiawieq. Nors ir-ilgħiaus kaip piu Mete Ğeſeq sawo Akia. Ezwieħi beq wiſolnajha propuldes, tas-Pons iħi seip dar swieħas jaueċċas.

— Kaleda Szmentej Bażiżiżiōse attwarras Uzmeldi-ħas uj-Princej Wilhelm pradedawas bus, fadangi ji dabar n-eż-żejjha budwina jau po felix Nedelišk Paginduq fulausia.

— 29. Dec. Pagatawejimas naujoses Neptuġiġi-ħi-ħor jau teip iħol yra possixe, fad luu ġal-ħaliżi iż-żebi kieni pagal pīnq Karo-Prinċipalijum prie wiċċa Pestininku Regimenti jau kieni powiſam attifas yra ir-Isħdawim iż-żi Għiexi po felix Dieni nufidu gal-ħaq. Wolietijsi Waifso luu pīn-ħalli exxpējluu Waifso didi ġingħi xi saliav yra paċċej, kursai iħi po daugel Metu ie-ġal-ħaq, bui xanċem; u nes neċċi nnu iħi Waifso per Isbandiġi naujoses Giwie-rojs dar niera parejx.

— Deputiertas Kantak, apie furio Ċemerit neħenej per Tolraji Għiex d'didama buwo, fa-

potam Gymnazijs Mieste Kull aplaue, pri fid-dawgarojo leniħlam jam Pasifelimi Met-1846. Po Meccu Vienejji Mete 1848 nuf-dawusojo naujojo Pasifelimo pasidane jis-su leniħħiżu Legionu i Pozu Provinċi ir-parę́jo siccion i pruſiſta Kalējim. Kaip jis-soriu du Vienejju ilgħaq sawo Pestungo Ko-rawong Rüstryño Mieste ajs-ħedjex buwo, su-giżo jis-wi l-aqal i Pozu, pastojo Xva-riżiemi ir-tape Mete 1862 taip Deputiertas Kreižu Megħilva, Qneen beq Wenqroniż Karalystes Sa'mi nusista. Szicjon jis-su didžju Persimmanu beq Aħlyum apie Szpi-ħiżi Dalykus beq Szulles Kalb, salb-eż-żo; ir-prie kieni Dalyku jis-teipjau ne menfay Darbo pasidare.

— Ewangelistieji Kunigat yra futare, Ciecoriſtis Sa'mi Paprakħiġi isfuisti, pagħi luri priez Centrum Veljimis i dwasif-ka (Teologu) Stenq Iß-ħimmo finantnejji nu gal-ħiex-riks Szuljimids walni tur-pasifiki.

— 30. Dec. Telegropiſiſis Eukabini-mas fu Londoni weli yia atta ixtiyas (per Salq Vorlum wiċċa Telegropo Wirtve ēna, per Hamburli beq Norderney antroji, o per Friedericia Dēnemarħi trecċijsi.)

Szettyn, 29. Dec. Treħijs Cieco-riſtis Posto-Dampfiepijs „Sachsen“ yra hen-dien Peñi Laik ant Bieg. 12 palo mingay k-Jures nulejha. Tas naujeh pabudawoq Szepijs nu Paczijs żalikkojo Pasifuntin, Grov-o Hohenthal, paſtiſiġi taq-żepp.

Breslau, 26. Dec. Fürstbischows Dr. Herzeg yra fej-Natli tarp Bieg. 3 beq 4 paſimirex. (Buwusyħis Proprijs prie Verħu fakallisti-riks Edmiles Bażiżiżiż, lursai po Užbaigomo seip wad-innamoħi Kulturess. Kōwōs tarp Popieżjuu biq pruſiſkoſes Wal-ħażijs pirmu Sufideirin iż-żi uż-żej, n-iliq to aufktojo Bivverno Urđo i-pasidżiaw. Jau per il-ġo Ğeſeq jis-ligħas buwo i dan-ħas fu halu Wandens per nemolju ġmeni għidħi, is-ho jo ġewiżi. Galiau sej-dar paſtessi pafidj. Galiau sej-dar kieni iħi. Ar eż-żekk Newi-nybe nu Wolieczijs Pusess yra nufidawu, dar ikihi negalejò buti iħrejxi. —

Augħiżbuk, 28. Dec. Pagħi Waſar Waifso luu fia Mietu Čeitungi komandie iħbi-żon. Għendroli baġriksxoj Aħmetru ġenrolei Horm beq Diff, ant 80 metru iż-Atsiminno Szmentej musu Ciecoraus Iſ-ſi-jimi i Balnierijs Stenq i Verħlynq pasid-sentis.

Ik-Esteriċċijs beq Ungarū. Wyne, 27. Dec. 26. f. V. taq-żepp Prag Mieste wiens teip wad-innamoħi jaunu ja ġezel. Eż-żejjem iħi. Neħħiżi Gregr lai ididżi Kalb, suriej jis-ix-xrode, fad-Wolieczijs Szmentej is-żi ġemex ġeħi. Gregr lai ididżi Neġiliu nepaqiñ klinas, bei tolha li i-Wolieczijs Paċċijsse i-eſtant, surie iai uż-żejjis i-miex i-wieħi. — Neħħiżi Gregr lai ididżi Kalb, suriej jis-ix-xrode, fad-Wolieczijs Szmentej is-żi ġemex ġeħi. Gregr lai ididżi Neġiliu nepaqiñ klinas, bei tolha li i-Wolieczijs Paċċijsse i-eſtant, surie iai uż-żejjis i-miex i-wieħi. — 28. Dec. Laiſtrahis fil-Miċċa ġeħi.

Hercegovyno wēl Pleška Pulkai pastrodę, kurie iš Montenegro Žemės parēj ir bene tokijau Ižsimanymq kaip Szturmo-Paukų gei turentis.

— Wiens Surakymas Čeitungoj „Pester Lloyd“ stipeis Žodzeis Pastilejimq ant Macnumo woliškojo Sudraugawojimo statu ir teipio išstaria, kad Ižlaikymas Pakajaus Čestiliųjey bej Ungaru Žemei wienat nu to teareinęs, ar Maskolija Pakaju norenti laikyti.

Iš Prancuzijos.

Parize, 28. Dec. Prancuziskosios Čeitungos, kurios dar pirmo trumpo Češo rečawo, dabar jau pakajingefnios yra pastojusios, o jos ir sawo Skaityojus ant Pakajaus ragina; nės jos iš aiskuji Pakulimq tur, kad Prancuzija Karq su Wofietija, iš wienalių, kurio prottingay dumodamos jos tegal pamineti, tikt tada te gautu, kad ji ta pati priseltu. Iš Maskolijs vėsus Dras henlini puczla, o be Maskolijs Prancuzija Kardq iš Mažnōs nenor trausti. Jos žino geray, kad Wofietijos Žmones mielą kožnam Pakaju dūda, kurai jus ne tyčiomis iartinti apsimima, o todėl jos be jokių Priegadōs už tai užsistoweti gal, kad Pakajui nu Wofieciū Buses nej joks Tridinimas ne grumzda.

— Neseney Prancuzijos naujas Žofanas apatinoms Šzuiliems išleistas tape, kuri Žmones iš wiso imant labay n'apfenezia. Todėl ir jo Pilnawojime tuleropuse prancuziskuse Miestuse dang Tridinimui pasidaro. Dwiejuse Žiemuse pas apatinej Loires (Loares) Urę Mieseninkams uždrausta tape, „Wyrui feitamojo Žokano“ — naujam, swiętiskamjam Mohtojui Miesdō pardūti, o Varždōs Šutikui wēl uždrausta tape, kad jam Varždq neskustu. Tas Atitikimas buvo Čeitungose minawojamas, dabat Burgemistras i Tarvq stojo ir padawadyjo, kad Mohtojis walgyt ir padorey nusiezytysti gauti turys. Mieste Fressay wienok wiens labay inrięs Burgemistras randaſi, kurai su Walseriaus Pritarimu nu Walžijs ištatytiesiems Mohtojiemis nor badēti dūti; sie nu Walseriaus ney menkiausio Veningo negauna, o Šzuilėj pasidarančes Žahtas (už Anhygaz, Paſilidymq, Apšvietimq) sie iš sawo pacijū Delmono užmoketi ir Miesdō bey fitus Walgio Dalykus per kitas Personas pasirupiniu tur. Prancuziskasis Ministeris jau per atvitas Gromatas bej per Čeitungas paprašomas yra, kad už padorū Mohtojų Ižlaikymq rupintu ir fataliliškuja ūnigū Šukimus apdraustu, nės tikt wienat per ius Žmonių Pasipriehyjimas pries Mohtojus — Republikos Tarnus — aſtranda.

Iš Englanto.

Londone, 30. Dec. Lords Iddeſleigh prième ſendien po Žeitbul bulgariskaji Depu-tacionq labay ſirdingu Budu ir nurode ant Englanto Prietelingumo pries Bulgarij. Lords Iddeſleigh pakwiete Depu-tacionq, kad jo pas Exeter gulentyj Žalocziu apžiurėtu. Depu-tacionas fit Pakwietimq prième.

Iš Maskolijs.

Petersburq, 26. Dec. Pagal ſtigion iſleidziamaji ēwangeliškaji Nedeldienės Žalosq aſudujio Senats Dalykuje aſtūniū lylendiliškuja Kuniga, kurie Ižwadziojimo tikray Žifenciuja (grykiſkay katalikiſkuj) ant liuteriſkose Wieros kaltinami buvo ir todėl pagal Užmanymq lylendiliškojo Guber-nijs-Prokuratorio ſwietiskam Sudžiai padūti turėjo buti, kad ta Prowa po dwiſkia Sudžia turenti buti atliekama ir todėl ēwangeliškay-liuteriſkai Gendrol-Konſistorijei padūdama.

— 29. Dec. Pagal wieng Berlyniskai Čeitungai „Berl. Tagebl.“ priusia Žine Iš-

budawojimas Lybaro Ōsto jau anksčiausey ſekanciamoje Pawasaryj prisidėsęs. Regierungs Uređininkai ſekancioje Dienose tenink iſkeliauſentis.

Iš Bulgarijós.

Sofijo, 23. Dec. Mieste Sistowa yra Nepakajus pastilejés; tokios trisdešimt Personos nu pangzionerutojo Leitmono Konstantinow wedamos, bande atvirą Pasipriehyjimq pries dabarnykhejė Waldziq ſelti. Wienok patys Miesto Gyvarininkai iſtrauke ir Maſtininkus iſklaide; Konstantinows tape apkaltas. Mieste dabar wēl Pakajus ponawoja. Waldonyte ale už ypatinius Dawadns ru-pinti turėjo. Kaip wienai Berlyniskai Čeitungai rafoma yra, apie Miestą Sistowa teip wadinamas Apulgimo Stonas iſtaras esq, ſadangi neſeney iſſirodzins, kad tuleropi maſkoliſli Agentai iš naujo eſantis bande, Gar-nizunq ant Maſtio Kėlimo pakusinti. Kara-welows yra Sofia prastojes ir wakar ant Petersburqio linkę ſeliaudams i Vulareſt parwykęs.

Szwiežiauſosios Žines.

Berlyne, 3. Jan. Čiecoras laike Ŝen-dien Šuſtrothimq su widuša Dalyka Minis-teriu, v. Puttkamer, bej su Štotſekretieru Grown Herbertu Bismarckiu. Prie Ŝenbie-niſkofes Čeſnięs buvo viſi komandierūjan-tejſi Gendrolei woliſlojo Waſlo pas Čieco-raus Stalq pakwiesti.

Berlyne, 4. Jan. Wakar prie Wies-paties Čiecoraus komandierūjantiesiems Gen-droliems ant Čeſnię ſuſiejuſ iſſauke Wies-pats Čiecorus Waſlo tris Kartus per aufſtat ghyq, kurio Paklusnumq, wyriſkai Da-wadq bej Karžinumq jis pagyre ir welyjo, kad fitos Waſlo Žpatybes ant wifados iſſi-laiſkytu.

Berlyne, 4. Jan. Karaliſkas Pada-dawdyjimas pawadina 3. Januariju abu Karaliſkies Žaimu (Deputieriu Žaimq bej Penbuti) ant 15. Januarjau.

Turgaus Prekes Karaliaučiuje

nu 5. Januarijo.

Už po 100 Švorus Žyliu 2 Ml. 30 Pen. iſi 3 Ml. — Pen., Žyaudū 2 Ml. 8 Pen. iſi 2 Ml. 25 Pen., Kwieciū 7 Ml. 65 Pen. iſi 8 Ml. 34 Pen., Augiū 5 Ml. 25 Pen. iſi 5 Ml. 88 Pen., didžiuju Miejiū 5 Ml. 14 Pen. iſi 5 Ml. 71 Pen., mažiuju Miejiū 5 Ml. — Pen. iſi 5 Ml. 20 Pen., Auviū 4 Ml. — Pen. iſi 5 Ml. 20 Pen., rainu Žirnū 6 Ml. — Pen. iſi 7 Ml. 50 Pen., baltu Žirnū 5 Ml. 60 Pen. iſi 6 Ml. 30 Pen., už naujaji Že-pelej Ropuciu 1 Ml. 80 Pen. iſi 2 Ml. — Pen., už Žwara Žautiendū 35 iſi 50 Pen., Žtauendū 50 iſi 60 Pen., Auviendū 35 iſi 45 Pen., Beržiendū 30 iſi 60 Pen., Žwisto 1 Ml. — Pen. iſi 1 Ml. 30 Pen., už 15 Žtaužus — Ml. 85 Pen. iſi 1 Ml. — Pen.

Malkos-Pardawimo Termynai

nu 10 iſi 16. Jan. 1887.

10. Jan. ant Žeg. 9: Stoniſkufe (Karczamoj), Oberſtrichterijes Dingken.
10. - - - 11: Akmeniſkufe prie Laak, Oberſtrichterijes Žbenhorſt.
10. - - - 10: Egleniſkufe, Oberſtrichterijes Trappdien.
11. - - - 10: Žyliſkufe (Karczamoj), Oberſtricht. Wilhelmsbruch.
11. - - - 10: Pilkalnėj Oberf. Schorell.
11. - - - 10: Krutinė prie Andrea, Oberf. Krutinen.
11. - - - 9: Bergfallufse prie Lackner, Oberſtrichterijes Padrojen.
11. - - - 11: Schmalenikufe prie Žekeit, Oberſtricht. Schmalenkingen.
12. - - - 10: Nassauwe prie Chlert, Oberf. Žcherejės Nassauen.
12. - - - 9: Nickelsdorf prie Gimbot Oberf. Žcherejės Leipen.
13. - - - 10: Heinrichswaldej (Gastlufe) prie Ebner, Oberf. Žcheneken.

Berlyno Prekių-Depeše.

Nublis Popieriaus-Pininguſe
ant 100 Rbl. 188 Ml. 55 Pf.

Vilžės Releimis

tampa nu 1. Aprilio 1886 Vilžėje bej aplin-fny ſekancioje Wietoje iſdūdamas:

- 1) pacijoi Druckorijoj, Aufſtojoj Ulcyzioj Nr. 67;
- 2) prie Pono Otto Kroll, Wehmeyerio Pasekiejo, Wofieciu Ulcyzioj Nr. 67,
- 3) Popieriaus Kupečystej prie M. Hey-deck, pirma: Geschw. Urbat, Wandens Ulcyzioj Nr. 3,
- 4) prie Pono Gustav Häse, Štolbeikeriu Ulcyzioj (Biehhof) Galviju Nieme,
- 5) prie Pono Nedekly Meerwishes Prie-mieſtyj, Karaliaučiaus Ulcyzioj Nr. 8,
- 6) prie Pono H. Brzoska, Fabrikis Ulcyzioj Nr. 49,
- 7) prie Pono G. Engelke, Gelſel-dmario Ulcyzioj (Vahuhoffstraße) Nr. 5,
- 8) prie Pono H. Kohlhoff, Piliés Ma-luno Ulcyzioj (Schloßmühlenstraße) Nr. 9, pas Žiepiņi Tiltq,
- 9) prie Pono W. Niemann, Aufſtojoj Ulcyzioj Nr. 45, pasaukſtoſius Wartus,
- 10) prie Pono C. E. Schiemann (Gebr. Pichler), Wofieciu Ulcyzioj Nr. 39, pas Wofieciu Wartus.
- 11) prie Pono C. G. Hoffmann, Ra-gaines Ulcyzioj Nr. 5 bej 6,
- 12) prie Pono B. Pastowſky, Ra-gaines Ulcyzioj Nr. 38,
- 13) prie Pono Ad. Nitsch, Paskalviuſe,
- 14) prie Pono Schimansky („Zum Onkel Bräsig“), Žpliteriuſe ir
- 15) prie Pono M. E. Lemke, Kalkapiuſe.

Liekarſtwia:

„Krá“ Gicht- und Rheumatismus-Fluid.

Is ſw. Martyno Kloſtoriaus, labay ſaunti ir tuſtanteropah iſſibandžius, pries wifas Trau-fimo Ligas, ſaip ir Gysli Škaudējimus, Nugardos Silpnumq, Nugardos Škaudējimus, Prie-ſimetimq i. t. t. Tuſtançei Aſlindymū. Ney wiens Ženčianthifis te nepalieta, fitq Pri-prowq neiſbandęs. Puse Plēczdū už 1 Ml. 50 Pf., czielq Plēczq už 3 Markius. Wyriausia Pardawimo Wieta prie Randolfi, Mieste Mainz. — Gaunama ir Vilžės Aptiekose.

Uređiſkay patiſrintieji Aſlindymai apie

Aptiekorianus N. Brandt Žweicerpiles. — Mors ſendien ney jokiue Namuse Nieme bej Mieste Žweicerpiliu nebiera ſtoſojama ir dang Tuſtançiu ſaip aplinſy ſeliauſanti Žapahalai jū Žerybę pagira, taq Pons Brandis dar tift ſiek imandyams jam paſtutiniuſe Mēneſiue priſiſtūſius Želawonės Raſtus uređiſkay pa-tiſrinti dave, jeib tūki ne tikt Wyriaufbimis, bet ir ſioſiemis Virkejims už tai užiſtoweti galėtu, kad tie Žekawojimo Raſtai, kurie Čeitungose iſſiplatinami tampa, ir iſ Žiedos ſiſti yra. Ney jofi ſita Priprawa iſiſiol neiſtengė, tolis Žbrodymas ſawo Žsaunmo parodyti ir gal Žežnas wiens nu to perſiliudyt, ſau ney jokiū geresnids Priprawdū pries Žuſtimi Žodimq podraug ſu Kraujo Aſiwerižmu Galvō Škaudējimais, Žapalmis i. t. niera, ſaip Aptiekorianus N. Brandt Žweicerpiles, gaunamos Dezelėſe po 1 Marli?

Apsakimai.

M. Hackelberg'is
gyven dabar
Wandens-Ulyczių Nr. 28.

Nabejotinay
sierung wiš Galanterijos-
Skurđos-, mažieji Tavorai,
Szpielawimo - Dalykai,

Didzios myto-
tos Piningū
Kolhtos jau nu 5 Pf. rasi-
bedant, Žaunios, šiltos, vil-
nonos Žiemods Pirštines
Wyramis bey Motoriškiems už
wienat 40 Pf., 12 po Užstovė-
jimu geros Pēsimo Blunknos
(Ulyfederei) tiki po 20 Pf., Pei-
lei, Žaukštai, Adymo-
Wilnos, Korzetai, Keln-
uešet, Gumiš Skalbinei,
Lazdos bey labay grazus

Szpielawimo-
Dalykai
ir kifas ant Čyddos Prekių.

M. Hackelberg,
Tilžėje.

Wienatikis Pardawimas labay
wiesey kaip Gasas deganciuju
Patent: Lampū Nr. 22711.

Kaip
Mažynos - Aliejus
Kulimo-Mažynoms
pristulau:

hwiesu Cylinderio-Aliejus II po
45 Pf. už Lyteri,
hwiesu Cylinderio-Aliejus I po
50 Pf. už Lyteri,
Mažynu Medžio-Aliejus (Bomèle)
po 60 Pf. už Lyteri,
iščyztita Rėmū-Aliejus po 55 Pf.
už Lyteri.

Wiši Mažynu Aliejui yra nu
Safu walni, o sadangi ant Var-
tojimo tiki labay menčia te yra
priavala, tay tokai Žeptimas pi-
gesnis ir geresnis už wišus titus
Tepalus yra.

Albert Lippke,
Tilžėje, Auksitojoj Ulyczių Nr. 95.
Drogū bey Parva-Kupczyte.

Schuhmarke:
Sargybės Žymis.

Marijesterių Widurių Žigū labay Žaunej macyzanti.

Reperitina prie Walgio Renorejimo, Widurių Žigū

nybės, inirdanejios Dvafės, Pakuputimo, ruklio Atidu-

sejimo, Widurių Žkaudėjimo, Widurių Užibimo, Smilčių

bey wišokiu Nevezytbyb Pasidarymo per didzio Seiliū Pasidarymo, Getkliges, Neimagine, Wymo, Galvės Žkaudėjimo, (jez tasiu nu Widurių yra prasidėjus), prie Widurių Traukimo, kieti Widurių, Žuklimimo, per dddžio

meliši, Bluzniš, Žepenė, bey Widuriawimo-Negaliū. —

Preke už Plečkų podraug su Vartojimo-Prirodynam 70 Peningei.

Wriausiai Žyliuntinas per Aptekorius Karl Bradys, Mieste Kremlster (Mėruše).

Marijesterių Widurių-Žaai niera nej ioti Žlapta Žiprirowa.

Tos Dales, iž kuriu ta Želkarftwa pasidaro, yra kožnai Plečkelei pridetame Var-

tojimo-Pamoliniame pridėtose.

Caip tikra wiſose Aptiekose gaunama.

Karčienuje prie Aptekorius Carl Weiß bey Aptiek. Pankert,

Kraupiskiuse prie Aptekorius Georg Fromm.

Aliejus Parwus!

Balta Aliejus - Parwa,
baltq. Lako - Parwa ant Ap-
tepmo Durū bey Langū, Žir-
nisa, Terpentino - Aliejus,
Lakus, Pinzelius;

Safu-Aliejus Parwus,
wiſokeropas taisytus, kaip Ore
geray iſſlaſanti ir pigiausia Ap-
tepmo Medžia Budawoniams,
stambiemis Murams, Gelzui ir t. t.
Wietos Aliejus-Parwo

pristulos ant pigiausia Prekių
August Mickinn,
Drogū, Parva bey Kolonial-
Tavorū Župczyte.

Wiena Mokyntini
ant Ižsimokinimo i Bekerius
jėško O. Zimmer,
Tilžėje, Langgasse 7.

Liefarftwa wadinama:

Marijesterių Magentropfen

prie wiſu Widurių Žigū labay Žaunej macyzanti.
Reperitina prie Walgio Renorejimo, Widurių Žigū nybės, inirdanejios Dvafės, Pakuputimo, ruklio Atidu-
sejimo, Widurių Žkaudėjimo, Widurių Užibimo, Smilčių
bey wišokiu Nevezytbyb Pasidarymo per didzio Seiliū Pasidarymo, Getkliges, Neimagine, Wymo, Galvės Žkaudėjimo, (jez tasiu nu Widurių yra prasidėjus), prie Widurių Traukimo, kieti Widurių, Žuklimimo, per dddžio
meliši, Bluzniš, Žepenė, bey Widuriawimo-Negaliū. —
Preke už Plečkų podraug su Vartojimo-Prirodynam 70 Peningei.

Wriausiai Žyliuntinas per Aptekorius Karl Bradys, Mieste Kremlster (Mėruše).

Marijesterių Widurių-Žaai niera nej ioti Žlapta Žiprirowa.

Tos Dales, iž kuriu ta Želkarftwa pasidaro, yra kožnai Plečkelei pridetame Var-

tojimo-Pamoliniame pridėtose.

Caip tikra wiſose Aptiekose gaunama.

Karčienuje prie Aptekorius Carl Weiß bey Aptiek. Pankert,

Kraupiskiuse prie Aptekorius Georg Fromm.

Colporteur

für die in unserem Verlage er-
schienenen deutschen und litauischen
Kalender werden gesucht.

J. Reyländer & Sohn
Tilsit.

Liefarftwa, wadinama

Dr. Spranger'sche

Heil salbe,
iſſydo kožnq Rong be joſto Šli-
tumo, piktus Pristus, Šalgio
Izrebimq, ſenaſ Koſu bey ſitokes
Ronas, padaro, kad ne Miesa
ſtaugiu, iſtraukia wiſus Škaudilius
be joſto Pjowimo, preder iſ
Koſului bey Traukimui labay
bauney.

Gaunama kine wiſose Aptie-
kose Dejelėje po 50 Pf.

Wriausiai Pardawimo Wieta
prie Aptekoraus Kahle Kara-
liauczuje.

Tilt wienat tikra po
hita Sargybės Marke.
Profejorio
Dro. Lieberio Liefarftwa,
wadinama:

,Nerven-Kraft-Elixir“

ant gruntingo paſilektancio ir twito
Ižaydimo wiſkiu ir ſunktaſiū Gy-
flös Žigū, ypaczey tuju, kurios
per Paſlydimus Jaunystę yra paſi-
darinios. Paſilektas Ižaydimas
wiſokio Žilpnybės Stono, Paba-
lejės, Baimes Pajutimo, Galvės
Štaudėjimū, Apentimo, Žiordis Dre-
bejimo, Widurių Žigūs bey wiſokiu
Sutrowyjimo Negaliū i. t. t.

Priprawa „Nerven-Kraft-Elixir“,
iž geriauſi Želmenių wiſu 5 Sweto
Daili pagal naujausius Patyrinus
medyciniukų Mokslu ūtaſyta, duda
taigi pilnq Užtowq už Prawarimq
wiršu minėtuj Žigū. Viſki kitiq
apsato prie kožiūs Plečklos pridėtasis
Ragtelis. Prefe už puſe Plečklos
5 Mk., už ezielq Bluzniq 9 Mk. priež
Iſlanting arba Aſtemimq per 100g.

Wriausiai Pardawim Wia
prie Mr. Schulz, Hanno-
weriuse, Schillerstraße.

Pardawim Wietos
prie Aptekorius Kauffmann
Mieste Allenstein,
prie Aptekorius Müller Mieste
Brainsberg,
prie Aptekorius Czugan Mieste
Bräunburg,
Greis-Aptekoj Ebingoj; ūtaſy
gaunamos per Otto Mahle
Karaliauczuje Pr. Sachheimer-
straße 44, bey per Albert Neu-
mann.

Liefarftwa, wadinama

Dr. Spranger'sche Magentropfen,
prie wiſokeropas Widurių Žigū
bey Widuriawimo Negaliū, padaro
wel Norq ant Walgymo ir iſpry-
wyja greitay bej be joſto Žkaudėjimo,
kad Widuriawimas ūtaſy
gal nusidūti, gaunama
kine wiſose Aptiekose po 50 bey
80 Pf.

Wriausiai Pardawim Wieta
prie Aptekorius Kahle Kara-
liauczuje.

In unserem Verlage ist soeben erschienen:

Adreſsbuch für die Stadt Tilsit auf das Jahr 1887.

Aus amtlichen Quellen zusammengestellt.

Inhalts-Verzeichniſ.

- 1) Alphabetisches Einwohner-Verzeichniſ.
- 2) Die 12 Bezirke der Stadt mit Angabe der Bezirkvorsteher und deren Stellvertreter.
- 3) Nachweis der Civil- und Militairbehörden, Kirchen, Schulen, öffentlichen Aufstalten, Vereine, Versicherungs-Agenturen ic.
- 4) Nachweis der Geschäfts- und Gewerbetreibenden, nach dem Alphabet der Berufsarten geordnet.
- 5) Telegraphen- und Droschen-Tarif.
- 6) Anzeigen.

Preis 1 Mark 50 Pf.

J. Reyländer & Sohn.

Tilžies Keleivjo Kalendros su Abrozais. Metui 1887 Preke: 30 Pf.

aunamos prie

J. Reyländerio bey Sunaus, Tilžėje,
kaip ir prie wiſu Kalendra Pardawėj.

Pridetka prie № 1 „Tilzes Keleimojo“.

Tilžėje, 7. Januarijų.

Ši Lietuvos bey abiejū Prūsia Provinci.
Tilžėje, 30. Decemberi. Szlēdžia Kels
dabar dėley drēgnosės Pagadōs bey ūkiejey
ant Szafijū pūlusojo Sniego iš wiso labay
gers yra pastojes. Ir ansi Žemės Kelia sis
jau teip toly yra pasigeringes, kad Keliawimas
nu dabar wis daugiaus pasabnėnis pastos.

Saugose, 29. Decemberi. [Zmoniū Turgus.] Kaip kas Vietq, teip ir si Syk
Kaledū Szwenčies Vaife ejonay teip wadina-
masis Zmoniū Turgus nulaikytas tape, ant
furio iš wiso hio Kampo Gaspadorei, Bernai
bey Mergos susieje buvo, pirmā Minētieji,
jeib samdytu, paskuy Minētieji, jeib persiam-
dytu. Nors hizion sustojusysis Žemės Gaspa-
dorist Susišvenyjimas prieš tq senasi Lietu-
wininkų Paproti labay storawoja, tay ta Proce-
stik nūprosua pasiltka, Lietuwininkai nu sawo
Papratinu teip well nedūdas atskreipti.

Mė laukiuose, 28. Decemberi. Kaip
Skaitytojel pirma patirti gavo, neseny Tro-
bōs Rupcziaus Ruzvor Kieme Schöndorf nu-
dege. Uždegimo tyčiomis dabar viens jauns
Žmogus iš Kiemo K. kaltinamas ir i ejonay
esantys Gerifkės Kaledžiū pargabentas yra. —
Musų Varapijo baistojį Kalo Liga Diphthe-
ritis išgastingay Rūdikius žawina. Teip ant
Pameitilo Kiemuse Aleksen, Löwenhal, Frie-
drichsdorf i. t. tankey Apstirgimai su tam se-
fanciuo Pasimirimui pastrode. — Trumpay
pirm Szwenčiū nu Vono Oberfrästerio Bacher

Melaukia Girėj didi Warymo - Medžiolle nu-
laikoma tape, per kurę daugiaus klop 30 žui-
ti, 7 Lapes bey gers Skaitlus Stirnū Pati-
nukū sumedzloti tape.

Dar kemiuse, 26. Decemberi. Senatwēj
tokiū 72 Metu pastmine praejusyjį Ketvergą
Vons Kreisphysikus, Sanitäts Heinrich Un-
gesug. Jis tifru Zmoniū Brietellumi galėjo
buti wadinams; nes sis sawo Peiną ant Nu-
lengvinimo Bėduja Bėdōs suvaroti liubėjo.
Jis išt wieną Sunu tepaliko, kursai Klaipē-
doj teipjau Lekorus yra.

Pilkainėj, 26. Decemberi. Wiena Diose-
niuke iš Tuciu Klemo neseny Rytmethj ant
Darbo išėjo ir, kaip prie tokiū Zmoniū sens
Papratinas randasi, sawo du Rūdikiu, wieną
Papžindė bey wieną Waikinu nu 4 Metu Stu-
boj uždare. Waikins tame Čeze Katalio
Duris atsidares su Ugnimi spieliamo, iškol-
jis galiausey pilnose Liepsnose stowėjo. Iki
Kaimynat prišoko ir Duris atlauže, tas Kue-
dilis jau baisingay apdeges buvo, teip sad
jis po felis Abynū ilgi nepasakomoy skau-
dingst Kanciū pasimirri turėjo.

Goldapėj, 20. Decemberi. Pastutiniose
Dienose yra Gauja Wilku per Mastoliū Nu-
beginu i musū Pušę parežusti. Kaip mislytis
galime, sie nelviestieji Sweczel hizion Wal-
nybės mentay teras, bet sie su wisa Proce-
bus persinejami.

Karaliauciuje, 22. Decemberi. Už-

wafar tape tarp Bohpen bey Tepliawds ant
Gelžfeltrukio žaujama. Kulkos troppjo i więq
Wežimą feinvirtosės Klases, kur viens Wyr
prie Galvōs ties Akimi ištiktas tape. Ant
Giliukio Paželdimas tikt lengwus te yra. Kas
Bistadėjumi yra buvęs, išsiol dar niera
žinoma.

— 24. Decemberi. Po Korawojimo-
Kamara ejonay esanciosės Landgeriftės tape
neseneh viena Roma dely Naujudymo iš
N'apsidabojimo laikoma, kursai iš er didžių
motyniškų Meiles pasidares buvo. Wasa-
roj his Meto apsistojio Wežims Geifnerio
Pannwitz pas Kl. Schleuse, kaip Geifnerenė
Höpfner su sawo trijū Metu senoju Su-
numi atėjo. Waikins n'atlakomay prae, kad
ant vieno prie Wežimo pakintytuji Arkliū
užsiseiti galėtu. Mothna inelijo, o ir Pann-
witzas tos nedabotings buvo ir Waikino
Wale išpilde. Wežims pradėjo wažiūt, kaip
Waikins dar ant Arklio sedėjo; hisai nupule
žemyn ir Wežims per ji viršu perwaziavio;
prie to Waikinui Kepenos perpleštost tape,
teip sad jis dely hio Suzeidimo tūjau pasi-
mine. Sudzia prasudyjo Pannwitzq ant
14 Dienų, o Höpfner'ēne ant 3 Dienų Ka-
lėjimo.

Piliawoj, 27. Decemberi. [Szyporyste]
tarb Piliawds bey Karaliaucaus dabar jau
kaip užbaigta gal ižiurlama buti, teip Damp-
s pievems kaip ir žegliniemis Szyporiems. Ket-

II. Kristijono Donalietaus gies- miski Sutaishmai.

2. Žiemės Nupečezi.

(Pradzia Nr. 38 Mete 1886.)

Taigi pametim jau toki netikusi Budq,
O wiernag wiur ir wiejlybay pasielgim,
Teip jau ir swetimi Burai mus giri nesigedes.
Juk mums Diews aštrej, kaip žinom, Bo-
kanq dūdams,
Draudęs yr klastas wisas ir wisi Wagystę,
Ir ney heip, ney teip prigaut mums nedave
Wale.

Kad Doczys ar Jons Mikolai pawagia Stungi
Ir kad Jefe, q newiežlybay pauvrejus'
Su klasta slaptoms katchnūs atima Nazq,
Tai jau didis Griekis; nes teip užsigieisti netinka.
Gi, fas tai per Griekis, kad Kacalkis dideli Kastq
Szis ar tas, ar ans pasilikęs pradeda kildyt,
Ir kad Aluzjūs kulinus durnay klapojejs
Dūnq sept, ar q džiowyt i Kacalki kipa!
Ar nebut ir Kers koks tam Neitalui tikras,
Ar Kulelis iš Zagaru fausu padarytas?

Taigi gana Kaimynai, Briežkis kaulti
pagavo,
Kas Kriwulei reik, išmanomay pasikalėm;
Bet kas žiemai dar reikės, trumpay pasalykim.
Žinot, kad Ugnis, kurę mes sildamis darom,
Daug Naudōs ir daug Iškabū gal padaryti.
Kad, pasiturgęs je, Kuklius ar Szupini werbi,
Ar kad krepidams q garbey, pas Kaimyną ūbdi,
Tai Law iš drutu minkii pasidaro Kacnei.
Gi kofiu Dušelei, kad didey prisivargeis
Susnigis argi sulypis pas hiltą Kacalki traufes,
Ir mylédams jis, pamazi jau pradedi suaukti.
Ar ne geray, kad Diews Ugnelė mums do-

wanojo?

Bet ir Malkos reik, kad nori Stubą pažildyt,
Ir kad koki saw prisitaikęs žiutini Padq.
Mislyk tikt, kas but iš mus, kad wirt' užsigiedę,
Kas mums reik, ney his, ney to nerastume

Swete.

Tai jau kauliskus reikštū Žiowalus ēsti.

Ogi q weiltumbim, kad lūcžes, perhale
smarkey,
Užkafales hiltos nerastumbim pasislėpti,
Bet ney žwerys ant Lantsū beginėdami wargtum?
Taigi newengk, Žmogau, fas Syk, kad Wi-
ralq werdi,
Ar kad hildytis kytrej pas Kacalki timsai,
Tam dēlawot, kurs Ugni Law ir Szilumq
dawe.

Ale neppkit, kad as Jums kaip pūlaſt
Szulcui,
Dargi daugiaus, fas reik, trumpu Žodžiu
pasakyti.
Tas Ugnies Skaitums, kursai mums jibina
Stubą,

Jr, kad werdam q, Walgius išsūtinia Padé,
Ir Žiemės Čeze, kad reik, mums Kacalki hildos,
Ta Liepsna, klausykit tikt, kad mes nedabojam,
Daug, ak, daug Iškabū gal umay padaryti,
Teip kad jos Smarkums, Tamsoj pasikėlęs,
Ne iktakay musu buriklas sudégina Šetras,
Bet ir poniskus Butus supleškina greitay,
Juk girdėjot, kaip du Syk' puikiā Kara-

liaucui

Dėl Kaspustos ir funkia Griekis pasidare.
Argi nemaiete jau daug tokia Nabagelis

Ubagais elinacijā, kurius suhutino Liepsnos?

Tuls iš jū saw pats, be Proto Kacalki kurdams,

O kis Taikus spirgydams suswilino Namq.

O kiel Sykis glups i nūperitas Sawawalniukis,

Pypti saw užsideges, tarb Sziaudis nūbasto,

Ir, želėk Dieme, teipo supleškina Niemq,

Kad iš wiso ikt wos Gals Twordis pasilepta.

Teip pasikytis klops N. prietelius, Iškabū padare,

Jau pasilepta ir hen ir ten ikt bėga, tikt bėga.

Taigi dabar bylinę su jum, teip Ubagu tapes.

Argi netyrėte, kaip musu mylimą Križą

Pernay Reprietelius Doczys suswilino wisiq?

Tas ūrdingas Žmogus, Kaimynu musu be-

budams,

Roznq wis lietuviškay mylédamo Sebrą.

Ypaczey ir labjaus Žeimynq jis sawo mielq
Kaip sawę pati ejedydams mylēt nepatingo.
Darbq ney wienam jissai n'uzdēdawo sunku,
O prisi dirbus kiekvienam, kaip reit Gaspadorui,
Wis gardęs keptus ir virtus dūdawo Kacnius.
Tikt Ūyval klausyt, kad Lauras, mus' Pak-
more,

Križo Kelnores ir Kuknę pradeda garbyst.
To Žmogaus Namelius Doczys, kaip jau
paminėjau,

Pypti saw užstdegės ir firmi saw nūstastes,
Naftijy pries Gaidzius teipo supleškino pernay,
Kad iš Namų jo wos Kūlas viens pasiliko.

Al mano Kaimynuciei, ak ūrdingi Broleli!
As del Diewo Jus meldziu, n' užmīrhkite
Križo;

Ir sad Jums jissai pasiklonios, Ubagais eidams,
Ben nepadhywykit jam, jo pamatydami Skrandą.
Ir sad jis Žiemės Žalayt, nebaršte Bėdujū.
Nes fas Naftijy jam, želėk Diewe, pasidare,
Tai mums per Petus kasdien dar gal nūsidūti,
Kad mes kaip tuls Wokietis prastodami Diewą,
Szelmystes padaryt, klastūt ir wogt nesiliausim.

Taigi mokykis, miels Žmogau, Čeze pasi-
rupyt,

Kaip žemawojant Law reikės kasdien pasielgtis.
Šjalant be hiltos Stubos išbut negalesti,

O hiltos Kurbolas ūrbet ir surbt nenoresti.
Lodėl tankey Law reikės Ugnies prassili,

Ir Asūčiu ant Ugnemietės pastatyt.

Tikt minau, saugokis, kad sam Kacalki kurdams

Ir pasiksepdamas q bey skanu Viralq wirdams,
Ney sawę pati, ney kitus Draugus nepažeisi.

Juk girdėjot, kaip Doczys, ansai Sawawalniukis,

Križui Negandas, Wargus ir Gėdq padare.

Lodėl nemirhėl kasdien i Kaimynq žwilgtart.

Ir kytrej krapkyst, kad Šudžiu fas pasidare.

O Stuboj ne Wale sustraut ant Kacalkio Škėdras.

Szukstu cę dziovyt, ar dziaut ben Pagal-

wienq.

Zinot juk wisi, koki mes Urdeli turim.

Ir kaip Wyriausybe tq ketina pakarti,

werge siezion is Londones su Taworais Kraltauczui parbęgusyis Dampfiepis „Argyle“ gawo wasar Wakare Paliepimq, sad sawo Taworus siezion iſlodutu, nors ilgoſq Cęſq laukiamo buwo, ar Ledai is tifro weſey ſustos.

Klaipēdoj, 27. Decemberi. Nytmeyj pirmosés Kaleda Szwentes Gywenime Wežimū Laikytojo Kayser ant Smelies Ugnis iſſibrioje, kaip wiſi Namū Gywatiminkai dat teb' miegojo. Is Pradziods Iſfigandusiesi dumoj, sad jie Trepimis laukan jau neb' galentis iſteit; Gaspadoriaus Pati todēl sawo 4 arba 5 ſenditius — nūgi, kaip jie tukart buwo — is Lowds paemusi pro Langq laukan iſmete. Ant Giliukio ney wiens iſ ſenditius funkeſq Iſkladq niera gawes. Apacjios dar daugiauſiſus Daikius beiſgelbant, wirhuy wiſkas fudege, tift wieni Patalai tepaſiliſo iſgelbeti, kurius Kayſer'ene teipjau laukan pro Langq iſmetusi buwo.

— 29. Decemberi. [Ugnis.] Szendien pirm Pētu Kelnoreis Nuimose wiens pas Leder-gaq (Friedrichsmarkt) stowencio Vuto Ugnis pasidare. Tenay gulėjo keli su Petroleja, Tronu bey Alējumi pripildyt Vosai. Kadangi tenuay tift wienos Durys tebuwo, kurios uždarytos radoſi, taq Ugnis tift pomaju te gavo plēſtis. Iſkfol ale Miesto Ugnis Sargat atiſſibino, Dumai bey Smalka Kelnoreis Nuimq jau teip papildę buwo, sad tie per Stubu Grindis perſiwerje ir Stubas teipjau pripilde. Nors ir keli Vosai jau taip apdege buwo, sad Petroleja bey Alējus laukan iſbęgti pradējo, taq tift Ugnis Sargams Ugni iſgesyti paſiſeke.

Angerburkyj, 19. Decemberi. Praeju-

ſoj Nedėlej wiens Tukorius Mohtinis h. is siezion su didžiu Piningo Bopostu ſaliu pabęgo. Is buwo prie sawo Gyndytoſi nuibęges. Kaip ale Policia neverstotinay ji perſekinejo, bande jis ties Gyvenimu ſawo Tewu ſu Newolwerio Szurui Galq pasidaryti. Kulta wienok ji ſmertnay neizeide, ir jis dabar prie sawo Gyndytoſi ſuronytas gul. Neiſtepius Piningus yra tas newiernastis Wailins aktunis Diena Laike pralėbawes.

Rastenburkyj, 22. Decemberi. Neſenej ſiezion nauja Notuſe pabudawota tape, kuri 30. f. M. ſu didži Iſſilmie iſhrentinama tapas.

Danckoj, 27. Decemberi. Per Szwentes ſiezion ta ſine parejo, sad wiens Dampfiepis is Danckos, Wardu „Luita“ pas Jültanto Krantq ties Lemvig ant Zemēs Kražto užbęges ir ſudaužytas tapas. Szepo Wyrat randasi Sargybėje. Ar Szepi bebus galima iſgelbeti, labay abeſotinas Dalgis redosi.

— 29. Decemberi. „Danckos Eitunga“ ſekantyjji Pranešimq iſplatina: Kaip mums Pons Komercienrots Schichau is Elbingo roho, Aprahymas tos priegadingoſes Kelionės; ſure italieniſtaſių Negierungai budawotieji Torpeda Laiwai neſenej dare, ne powiſam pagal Tiesq eſq rasbytas. Pagarinimui ano Aprahymo dar wieno Gromata prideta buwo, kuri ſiteipo ſlamba: „Mes nu Kris (Westervil) 15. Decemberi iſkeliawon. Pagada ne per ſaunu buwo, ale aſ iſkeliawau, kadangi aſ bijojaus, ſu Szepi ſeduse iſhali ir kadangi aſ po 26. Diena ilgo Užſilaikymo pas Kris atgriges buwo, czionay dar ilgiaus belaukti. Euroſe aſ geray Węjt, ant Sziaures Wakarų linkay putanti, radau. Po felis Advnu ale

jau Wejos ant Pečiakari ſinkay apſiſuko, pastojo greitay labay ſmarfuſ ir trumpame Cęſe labay ſuſudino. Tai man gaſite wierzyti, sad man neſmagu pastojo. Da bat iſras Sziums paſiſele, teip ſad aſ pri-meritas buwau, Szepni mažumq atſileli ir pries Wolus ſowoti, jeib tolly irris galęcziar Wolai teip aufhau ejo, ſad Listernas degmas nebibuwo galima iſlaikyti, kadangi Walai Kartais per wiſq Szepio Deli ejo. Naujye prieptam man ir Torpeda Laiwas Nr. 5 nebibuwo primatomas. Pries Wakarq an troſes Diena ſowieta mažuma atſileido ir kadangi Wejas is Wakar ſute ir ſmarkey iſ naujo trauktii pradējo, apſiemiau aſ, kadang netoly nu Otto Wilhelmshaven buwau, fitq Oſiq ibęgi. Aſ ibęgau Rakties Cęſe ir gulejau Nytmethi ant Zegoriaus 9 Pakazuje. Man tift Nupesczei delye Torpeda Laiwo Nr. 59 paſidare, pries Wakarq ale aſ tq Depež gawau, ſad ir jis palaimingay i Oſiq Bremerhaven ibęges. Tai dnt ſunki Dienbe ſeklio Miege, be dawadnaus Walgio, Wiſlapli nu Wirhaus iſi Apacjods, o tift ney wiens neturęjo Cęſe perſimilti. Todēl man labay ger buwo, ſad Wyrat atſiſtei galęjo Maſyna yra labay ſaune iſſibandžiui, teiſau ir patsai Szepis, ſurſai geray Euroſe dirbo; wiens prie tolios Paſadobs Przyhat pries Wolus laikyti ir Maſynos Cęſimq mažumq apſtaibdyti reikia. Aſ buwau pri-meritas, per wiſq iq Cęſe prie Sztyro paſilifti, jeib Szepis geray lenſamas buu. Iſkladis aſ nielur negawau, tift tq, ſad keli Etiebat pri. Szepio paſenkti iape. Pens Szichau ſu tainaujeseis Szepis labay paſajirav gal buti

Kurs kaip Keiſprandidis Szalijjaus Bodin paniekyſ.

Bet ir tay negeray, ſad Kartais ko paſigedęs Maſhyj i tamſius Kampus ſu Giburiu ſūpi, Ar ant Wakpalaičiū, kaip Tewu reiſ, nedaboji.

Priekui teip ſalihyſiſtay Burus bemokintan, Sztay, ant Ulycijs toſſai paſidare Szurvis, Kad ir ſeme ſu wiſais Daiktais padrebējo, O Stubos Langai naujey taſhyti ſudriſto. Kožnas Szuri tą girdēdamas teip nuſigando, Kad argaihe tū keli po Šulu nupūle, Bet tili tarp jū, daugiauſ ſuredamas Proto, Iſ Stubos Plauezuno tū ſuleis iſſriti, Irki bekapanoiant ant Kiemo Duralq rado. Nesi Doczys, Warnēndos eſt per Mier' užſigidej, Vėžui tam gluſam ſodūtq Pulokq dawe, Liepdamas, ſad jam tū nuſauſt dvyliks Warnai. Durals, paſkaſ Wails, Gaspadoriaus ſawo pakluseſ,

Warnai muſt tūjaus, ſiek reiſ, ſu Puloku bęgo. Szay ant Kraiko jis iſwydęs didele Warnq, Szowe teip durnay, ſad ſaudamis uždege ſtunę. Ir Kaimynu tū wiſq ſupleſkino Trobas;

Bet ir Duralq Puloks perplyſdamas pagadino.

Tokei Negandai, jėleſ Diewe, nuſiūtus, Tu Pons Amiſrots ſu Tarnais wiſais paſirode. Ir thrinēdamas klause, kaip Ugnis paſiſelus. Szay, ſiekwiens ſiſdingay werfdamis irgi

buſaudamis, Doczio, Reprietellans, ir Warnai jo paminejo. Amiſrots ſu Tarnais, Kalbas girdēdamis toſias, Dwyjyos didey, ir Doczio bardamis ſpjaude.

Bet to dar ne gana. Raepuſtq reiſ korawodyt. Todēl ſu Lencugais ji druiay ſuratino, Je ſuratytq teip ant Rogai nuweſe ſudyt.

Po penkiu Diena Daugums ſuſtrinko ſudzis, Je Daugibę Liudeninku tūjaus ſuwadino.

Sztay, tū Milkus ir Enskys ſu Bleberio Žentu, Lauras ir Laurēne, Deke ſu Patulēne. Šudyt ir ant Doczio ſkuſt anſtq nuſelawo. Eipgi dabar wiſiemis jau wiezlybę ſuſtrinkus, i Provininkai atiweſdyt Urdei dawe. deſ duſaudamis Provininkams paſirode.

Ponai ſlaufe jis, kaip ſudziems reiſ iſrini, Kad jie Prong nor kožnam wertay padarhiti.

O ir Lindeninkat wiſi, Prong ſuwadity, Liudyjo teip wertay, ſad Ponai Liudyq ſyre. Bet Doczys, girdēkit iſi, Rantcas iſiřemęs, Prowninkams wiſiemis ney gero nedave Žodžio.

Kas Jums rup, iare jis, Jus Prowninkai maloningu,

Kad Warnēndos Kartais aſ iſſiſkept užſigidej, Warnai ben Poreli ſaw Pietumis nuſihauju? Ar nepawelyjo gaiskyt jes muſu Karalus? Tarpo Lietuviuksa daug yr iſdykuſi Burai, Ir Burai daug yr, furie iq nieſtinga Walgi; O man wiens Miers, ſad iſt Miesoſ ſriſivalgau.

O Jus Vėžui man Kaſneli toſi pawydi?

Ar ne gana, ſad aſ Jums Warnai nuneſu Rojas,

Ir kaip Burai reiſ, ſugawes dvyliks Žwirblis, Galwas nuſuktaſ ſaſmet Jums dūt neiſiſtengiu? Taigi ben irgi manes ben Kartiq jau ſuſtimilti, Kad aſ iſ Vėžoſ ūgryhdams ſawo Lufeli, Warnai ben ſelias iſſiſkept ſaſmet nuſihaudau.

Juf Jus Ponai muſ Burus jau teip nuſtekenot, Kad paſtiaus mums eſt reiſ ſiurſes irgi Peledas.

Priekus ſu ſitaſ Szalhyjeis, Bleberio Ŝebrais,

Lwyjyos didey, Dwyus girdēdamis toſius.

Aſ, tare wiens tarpo jū, toſtu ſu muſu Gadyne, Kad ſawovalninkai Drauſmęs n'atbodami Bonū,

Saw ir Artimui bėdnam Iſkladq padaro.

Ar ne gana Pons Amiſrots muſ, kaip Tewu pamolydamis,

Draudes yr ſu Puzkomis ant Padvariuſ ſaudyt?

O lielyst Kunigai, Miſias laiſydam, bare,

Kad mes Ponams, ſaip mums reiſ, ſlausyt nenoreſom.

Taigi dabar ſiurſtit iſi, ſas mums paſidare!

Aſ Doczys, Doczys, Tu muſ ſlausyt nenoreſei,

Kad Tawemis wiſi wernay graudendamis barēm.

Nods, želeſ Dienve, muſ' Wieſpatys mo- loningi

Burg, wiſ Piningu daugiauſ noredami, lura ſad Doczys Poreli Warnai ſept nuſihausa, Ar Čerpej neſwanke ſu ſawo ſutina Miesq Nods negražu girdēti ir Burai didele Geda Ale iq weiks Žmogus ſtoſodams ir Vad mirdams?

Del Vėžoſ juſ Kartais daug Dyna ſuſidūdo Tift per Mier' negeray, ſad ſūcęs glups ſawo walniſks

Szaudydams burnay ſitiems ſupleſkino Name Teip wiſiemis beſiſundiant Wakmistra atſiſtaste,

Ir Szalhyjeis i Karaliauečiu palieve rengik Tu pilmoſi Kurpjuns, wyriaustas ſu Pakamere Wakmistrui paſiſlionodams ſepure nuvože

Ir ſas Tarmui reiſ, atliſt wiernay pažadēj. Teip potam iſi, ſuwadings dvyliks Ŝuleri Urdei dawe po penkiu Diena paſiroyti.

Tu ſie wiſq Wyglauſio ſuſudino Waleſzir Teip ſad iſ wiſu Paſaliu ſuſtrinko Burai Ney ſols Štrugdelyns wiſur ſribzdei pagow Nods teip reikia Padonamis Ponams ſor paſlužyt

Ir atliſt wiernay, ſad jus ſu ſpauđia Malon ſakys, iare Lauras, wiezlybus Gadiuſ ſu ſakysdams.

Aſ, katrul jau Cęſas muſu nelabs nuſiſtaste Kožnas juſ Žioplys, Wargdieniſ Augai ſupdams,

Sawo Malenę ſar iſſekelt ir girt neſigēdi.

Kaſpars — juſ wiſi pažyſtaſ Kaſparq ſmarſu ſas Newidens baſiſus, wiſ ponikſi ſu ſiputę

Ney Erkeiſ ſols Nabageli gandina Burai Ojo Dumicjuſ Daugſalba, toſtu ſawo Balamuta

Nekaudamis wiſ ney Galdys ſawo Škautui rode.

Aſ, ſaip maj toſiu, furie, maldydamis ſwie-

Gailis ſawo Žmoniſ, ſaip reiſ, ir alme-

Diewo.

(Dar ne wiſkas.)